

του, ὁ Σιρ Ἰωάννης ἀπεσύρθη εἰς τὸ δωμάτιόν του. Μόλις ὅμως διέμεινεν ἐν αὐτῷ τέταρτον τῆς ὥρας, καὶ καταβάς πάλιν περιεπάτησεν ἄνω κάτω ἐνώπιον τῆς οἰκίας, προβαίνων ἐνίοτε μέχρι τῆς ἔξω θύρας καὶ προσδύπων τὴν ἀραξάν του περίλυπος. Ἀποπειραθεὶς δὲ καὶ δεύτερον νὰ ἴδῃ τὴν θυγατέρα του καὶ ἀποτυγχῶν δι' ὃν λόγον ἀπέτυχε καὶ τὸ πρῶτον, ὁ δυστυχῆς βαρωνέτος περιῆλθε πολλάκις τὴν μεγάλην αἴθουσαν καὶ εἰσῆλθε τέλος εἰς τὸ δωμάτιόν του, ὅπου, ριφθεὶς ἐπὶ τῆς ἔδρας, ἀνερώνησε βλέπων τὸ ὡρολόγιόν του.

— Πόσον ἀργά περνᾷ ἡ ὥρα εἰς τὸν κατηραμένον αὐτὸν τόπον!

Ὁ χρόνος ἐντούτοις εἶχε παρέλθει, ἀλλὰ παρελθὼν ἐπυξήσῃ μόνον τὸ ἱκανὸν ἤδη βάρος ἀθυμίας καὶ ἀνίας, ὅπερ ἐθάρυεν ἐπὶ τοῦ ἀτυχοῦς εὐπατριίδου. Ἀδυναμία, φεῦ! τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, καὶ αὐτῆς ἐτι τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου βαρωνέτου τῆς Ἀγγλίας! Ὁ Σιρ Ἰωάννης ἐπέινα, ἐπέινα φοβερά, καὶ ἐντρέπετο, ἡγανάκτει ὅτι ἐπέινα. Ποία σαληρὰ ἀνάγκη, καὶ ἀνάγκη ἐπιτεινομένη ἀνά πᾶσαν στιγμὴν, νὰ ζητήσῃ νὰ φάγῃ εἰς τὴν οἰκίαν ἐκείνην! νὰ καθίσῃ εἰς τὴν τράπεζαν ὑπὸ τὴν στέγην ἐκείνην! Ὅχι ὡμολογεῖ ἑαυτὸν ἠττημένον, καὶ πᾶσα τῆς θέσεώς του ἡ ἡρωϊκὴ ἔποψις ἐξηφανίζετο! Φαντάσθητε τὸν Ἀττίλιον Ῥήγουλον ἐπανερχόμενον εἰς Καρχηδόνα καὶ ζητοῦντα ἀμέσως ἐν . . . μπῆφτεκ! Ὁ Σιρ Ἰωάννης ἠθάλευσε γενναίως ἐπὶ τινὰ χρόνον· ἀλλ' ἐπὶ τέλος ὁ Σιρ Ἰωάννης παρεδόθη· Ἐξέτεινεν ἐμφύτως τὴν χεῖρα πρὸς τὸν θώμιγμα κώδωνος ἰδανικῆς — οὗτινος οὐδὲ σκιά ὑπῆρχεν ἐν τῷ δωματίῳ — καὶ πρὸς μεγίστην αὐτοῦ ταπεινώσιν ἠναγκάσθη τέλος νὰ ἐξέλθῃ ἐπὶ τῆς κλίμακος καὶ νὰ καλέσῃ τὸν ὑπρέστην του.

— Γιάννη, εἶπεν ὁ βαρωνέτος διὰ φωνῆς ἐκλειπούσης, πῆγαινε νὰ ἴδῃς τί ἔχει εἰς τὸ μαγειρεῖον, ἂν, ἐννοεῖται, ὑπάρχει μαγειρεῖον εἰς αὐτὴν τὴν . . . οἰκίαν. Ὅπως δὴποτε, κύτταξε ἂν ἠμπορεῖ νὰ εὑρεθῇ τίποτε φαγώσιμον.

Γενομένης ἀπαξ τῆς θυσίας, ὁ Σιρ Ἰωάννης μετέβη νὰ ἴδῃ τὴν θυγατέρα του. Ταλαίπωρος Λουκία! Αὐτὴ ἀληθῶς εἶχεν ἠρωϊσμόν, διότι ἐπόνει φοβερά.

— Ποῦ κόρη μου; ἠρώτησεν ὁ βαρωνέτος.

— Παντοῦ, πατέρα! Αἰσθάνομαι τὸν ἑαυτόν μου ἐλκεῖνόν! Εἰς τὸ πόδι μου ἰδίως ἔχω ἓνα παραδόξον αἰσθημα· μοῦ φαίνεται ὡς νὰ ἦτο κανὲν βουρὸν ἀπὸ φελλόν.

— Ἀλλὰ, κόρη μου, ἐννοεῖται ὅτι αὐτὸ εἶνε τῆς φαντασίας σου. Προσπάθησε νὰ κοιμηθῆς.

— Ἐπροσπάθησα, καλέ μου πατέρα, καὶ δὲν ἠμπόρεσα.

Ἦτωχὴ κόρη! Ἦτο κατάκοπος καὶ συντετριμμένη, καὶ ὅμως δὲν ἠδύνατο νὰ κλείσῃ τοὺς ὀ-

φθαλμούς. Ὁ Σιρ Ἰωάννης κατέβαλε πᾶσαν προσπάθειαν, ἵνα τὴν παρηγορήσῃ, καὶ ἀποτρέπων τοὺς ἐπὶ τῶν φλεγουσῶν παρειῶν τῆς ἐκλελυμένους βοστρύχους, τῇ ὑπεσχέθῃ ὅτι τὴν ἐπαύριον θὰ ἦτο εἰς Νίκαιαν, ὅπου θὰ εὑρίσκε πᾶσαν ἀνεσίαν, ἂν ἦτο ἀνάγκη νὰ παραμείνῃ ἐκεῖ. Ἀλλ' οἱ λόγοι οὗτοι τοῦ πατρὸς δὲν παρήγαγον τὸ προσδοκώμενον παρ' αὐτοῦ ἀποτέλεσμα. Ἡ Λουκία δὲν ἠσθάνετο τὴν δύναμιν νὰ μεταβῇ τὴν ἐπαύριον εἰς Νίκαιαν, καὶ πολὺ ὀλίγον ἐσυλλογίζετο τὰ εὐπρεπῆ δωμάτια, ἅτινα ὁ ταχυδρόμος τῶν θ' ἀνεκάλυπτε ἀναμφιβόλως, ὡς ἐβεβαίω ὁ Σιρ Ἰωάννης—εἰς πόλιν συχναζομένην ὑπὸ τῶσαν Ἀγγλων.

— Ἐκεῖ θὰ ἔχωμεν ἄγγλους ἰατροὺς πρώτης τάξεως, κόρη μου, προσέθηκε συμπεραίνων ὁ βαρωνέτος.

— Ὅσον δι' αὐτὸ, εἶπεν ἡ Λουκία, εἴμ' ἐγὼ εὐχαριστημένη ἀπὸ τὸν ἰταλὸν αὐτὸν ἰατρόν. Εἶνε πολὺ προσηθὴς καὶ προσεκτικώτερος ἀφ' ὅσους ἰατροὺς εἶχα, καὶ εἶχα πολλοὺς, καθὼς ἠξέουρις, πατέρα.

Ὁ Σιρ Ἰωάννης ἐμύροφασεν ὡς συνήθως καὶ οὐδὲν ἀπεκρίθη.

— Δὲν εἶνε ἡ γνώμη σου, πατέρα; ἠρώτησεν ἡ Λουκία, ἐπιμένουσα ὡς χαδευμένον παιδίον.

— Δὲν ἠξέουρι, μὰ τὴν ἀλήθειαν, Λουκία, τί νὰ σοῦ εἰπῶ. Εἶδα τόσον ὀλίγον αὐτὸν τὸν κύριον. . . κ' εἵπειτα δὲν μ' ἀρέσει ν' ἀγαπῶ τόσον γρήγορα τοὺς ἀνθρώπους.

Ἐπικολούθησε δὲ σιγῇ, διότι ἡ χαρίεσσα Λουκία δὲν ἠρέσκετο νὰ τῇ ἀπαντῶσι τοιοῦτοτρόπως.

Μετὰ ἡμίσειαν περίπου ὥραν μικρὸν κτύπημα ἠκούσθη ἐπὶ τῆς ἀνοικτῆς θύρας, καὶ ἡ φωνὴ τοῦ Γιάννη ἀνήγγειλεν ἐπισήμως ὅτι τὸ γεῦμα ἦτο παρατεθειμένον.

— Πρέπει νὰ δοκιμάσῃς νὰ φάγῃς κἄτι, εἶπεν ὁ πατήρ, ἐγειρόμενος. Ὅχι σοῦ στείλω ὀλίγον πουλὶ ἢ κανὲν αὐγόν. Ὅχι εὑρίσκονται, ὑποθέτω, ἐδῶ τοιαῦτα πράγματα. Ὅχι σ' ὠφελήσῃ αὐτὸ καὶ θὰ σὲ δυναρώσῃ κἄπως.

— Ὅχι, πατέρα, εἶπεν ἡ Λουκία μετ' ἀποφάσεως· ὁ ἰατρός μου ἀπηγόρευσε νὰ φάγω.

— Ἄς ἦνε, κόρη μου, κάμε σήμερον κατὰ τὴν παραγγελίαν του, ὑπέλαβεν ἐπιμένων ἐπίσης εἰς τὰς ἰδέας του καὶ ὁ Σιρ Ἰωάννης. Αὐτοῖον, ἐλπίζω, θὰ ἔχῃς καλλιτέρας παραγγελίας.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν κατέλιπε τὸ δωμάτιον.

(Ἐπικρατὶ ἀσκήματα)

ΟΙ ΜΑΡΤΥΡΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

[Ἐκ τῶν τοῦ Gaston Tissandier].

Διακροῦντος τοῦ Ἰσπανικοῦ πολέμου, ἐν ἔτει 1875, ὁ Λέων Rocas, νέος στρατιωτικὸς χειρουργός, ἔτυχε θανάτου ἀληθῶς ἠρωϊκοῦ κατὰ τὴν αἱματηρὰν μάχην τῆς Καμπόνης. Ἐνῶ πεισματωδῶς ἐμάχοντο περὶ αὐτὸν, θεροάπευσε τοὺς

τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ὀδοντοῦκτροῦ ἐν Χάρτφορντ τῆς ἐπαρχίας Κονακτικουτ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, θελήσας νὰ ἐξυκριβώσῃ τὰ ὑπὸ τοῦ Δάθθ λεγόμενα, ἀνέπνευσε τὸ πρωτοξείδιον τοῦ ἀζώτου καὶ ὑπεβλήθη εἰς τὴν ἐκρίζωσιν ὀδόντος, χωρὶς νὰ αἰσθανθῇ τὸν ἐλάχιστον πόνον. Κατόπιν ἐπνεύλαβε τὸ ἀξιοσημείωτον τοῦτο πείραγμα ἐπὶ τινῶν παλκτῶν του, οὗ· ἐξέπληξε τὸ ἐπιτευχθὲν ἀποτέλεσμα. Ὁ Ὁράτιος Οὐέλς ἐδράκμασεν ἐπίσης τὸν θεϊκὸν αἰθέρα ὡς ἀναισθητικόν, ἀλλὰ προετίμησε τὸ φαιδροντικὸν ἀέριον, τοῦ ὁποίου ἡ ἐπὶ τοῦ ὀργανισμοῦ ἐπίδρασις τῷ ἐράνῃ λυσιτελεστέρα.

Ὁ Οὐέλς μετέβη εἰς Βόστων, ὅπως καταδείξῃ τὰ καινοφανῆ ταῦτα γεγονότα εἰς τὴν ἱατρικὴν σχολήν. Ἐκεῖ συνήντησεν ἕνα τῶν πρώην συναταίρων του, τὸν Μόρτων, ὡς καὶ τὸν ἱατρὸν Jackson, εἰς οὓς ἀνεκοίνωσε τὰ πειράματά του. Ὁ Οὐέλς προσκλήθει· νὰ ἐκτελέσῃ τὸ πείραγμα ἐνώπιον τῶν φοιτητῶν τῆς ἱατρικῆς ἐν τῷ νοσοκομείῳ τοῦ Βόστων, διέθεσε τὰς συσκευὰς αὐτοῦ εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν ἐγχειρίσεων καὶ ὑπέδωκεν εἰς τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἀερίου ἀσθενῆ τινὰ ἔχοντα ὀδόντα τετηθροισμένον, τὸν ὁποῖον ἐξεξήριζωσεν, ἀλλ' ὁ πάσχων, ὅστις δὲν ἦτο ἀναισθητός, ἀνεβόησε γοερώς. Ὁ Οὐέλς μετεχειρίσθη πιθανῶς ἀέριον κακῶς παρασκευασθὲν ὁποῦδήποτε ὁ γέλωσ τῶν μαθητῶν κατήσχυε τὸν δυστυχεῖ ἐγχειριστήν, τοσοῦτον δ' ἐταράχθη ἐκ τοῦ συμβεβηκότος τούτου, ὥστε παρήτησε τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ὀδοντοῦκτροῦ.

Ἐν τούτοις ὁ Μόρτων καὶ ὁ Jackson ἐξηκολούηον ἐπιτυχῶς τὰ ἀναισθητικὰ πειράματα διὰ τοῦ πρωτοξειδίου τοῦ ἀζώτου καὶ τοῦ αἰθέρος. Ἡ ἐπιτυχία τῶν ἐργασιῶν των ἔγινε μετ' οὐ πολὺ πανταχοῦ γνωστῆ, καὶ ἡ Εὐρώπη ὁλόκληρος ἐχαιρέτισε μετ' ἐπευφημιῶν τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ αἰθериσμοῦ.

Ὁ Ὁράτιος Οὐέλς, οὗ τὸ ὄνομα εἶχε λησμονηθῆ, μετέβη εἰς Ἀγγλίαν ὅπως διεκδικήσῃ τὰ δικαιώματά του, ἀλλὰ πάντες ἀπέρρουσαν αὐτὸν ἐν Λονδίνω. Τῷ 1857 ἦλθεν εἰς Παρισίους, ὅπου ἐπίσης ἀπέτυχε. Περιελθὼν εἰς μεγίστην πενίαν, ἐπέστρεψεν εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας ἐν ἀρχῇ ἀθυμίας, καὶ ἀποφασίσας ν' αὐτοκτονήσῃ, ἤνοιξε τὰς φλέβας του ἐντὸς λουτροῦ, ὅτε δὲ ἀνεγνωρίσθη τὸ πτόμα του, εἶδον ὅτι ἐκράτει φιάλην αἰθέρος. Ὁ ἀτυχὴς ἐφευρέτης ἠθέλησε νὰ χρησιμοποίησῃ ὅπως ἀποθάνῃ τὴν ἀνακάλυψιν, δι' ἧς ἤλπισε νὰ δοξασθῇ.

Ὁ θάνατός του οὐδελίαν ἐπροξένησεν ἐντύπωσιν, οὐδεὶς ἐλυπήθη οὐδὲ ἐκλαυσεν αὐτόν. Κατὰ τὴν αὐτὴν περίπτου ἐποχὴν ὁ Jackson ἐλάμβανε παρὰ τοῦ Ἰνστιτούτου τῆς Γαλλίας τὸ ὑπὸ τοῦ Montyon ὀρισθὲν βραβεῖον, ὁ δὲ Μόρτων ἤθροικε τὰ ἐκ τῆς πωλήσεως τῶν δικαιωμάτων του κέρδη.

Ἦπτον ἀγνώμονες αἱ μέλλουσαι γενεαί, λέγει

ὁ Figuer, θέλουσιν ἀναφέρει μετ' εὐγνωμοσύνης, ἅμα δὲ καὶ οἴκτου, τὸ ὄνομα τοῦ ἀτυχοῦς ἀνδρός, ὅστις· ἀροῦ ἐπροίκισε τὴν ἀνθρωπότητα δι' ἀθανάτου εὐεργετήματος, ἀπέθανεν ἐξ ἀπελπισίας εἰς τινὰ γωνίαν τοῦ νέου κόσμου».

ΕΛΙΖΑ Σ. ΣΟΤΤΕΡ

ΟΙ ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΟΙ

ἐν ταῖς ἀρχαίαις χρόνιαις καὶ κατὰ τὸν μέσον αἰῶνα.

Τὰ πρώτα ἔχνη τῆς φαρμακευτικῆς ἀναφαίνονται παρὰ τοῖς Ἰνδοῖς καὶ Αἰγυπτίοις, προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου παρ' Ἰουδαίους, καὶ τοῖς Ἕλλησιν. Οἱ ἱεροφάνται τῶν πρώτων τούτων ἐθνῶν ἐνησχολοῦντο ἐν τῇ ἐρευνῇ τῆς περιστοιχοῦσης αὐτοῦς φύσεως καὶ ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῶν φυσικῶν προῦστων πρὸς μακροβιότητα τοῦ ἀνθρώπου. Οἱ ἱερεῖς τῶν Ἰνδῶν καὶ Αἰγυπτίων ἦσαν οἱ θεραπεύοντες τὰ τραύματα καὶ τὰς νόσους, διὸ καὶ κατεγίνοντο εἰς τὴν σπουδὴν καὶ ἐξυκριβώσιν τῶν ἰδιοτήτων τῶν φυτῶν. Ἦσαν δὲ παρ' αὐτοῖς γνωστὰ πολλὰ τῶν φυτικῶν φαρμάκων, ὡς ἡ σμύρνα, ἡ μαστίχη, τὸ ὀλίβανον, τὸ μοσχοκάρυον, ἡ κανέλλα καὶ τινὰ ἄλλα.

Οἱ Ἕλληες μετὰ ταῦτα ἔμαθον τὴν ἱατρικὴν ἐπιστήμην εἰς τοὺς ναοὺς τῶν Αἰγυπτίων. Οἱ μᾶλλον διακεκριμένοι ἱατροὶ τῶν Ἑλλήνων ὡς ὁ Ἴπποκράτης καὶ Πυθαγόρας, κατεσκευάζον καὶ διένεμον φάρμακα, ἀν καὶ δὲν εἶναι ἀπίθανον, ὅτι αἱ ἐργασίαι αὐταὶ ἐγίνοντο παρ' ἄλλων ἀνθρώπων ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπίβλεψιν αὐτῶν.

Ἐκ πλειοτέρων Ἑλλήνων συγγραφέων ἐξάγεται πρὸς τούτοις ὅτι οἱ μετὰ τὸν Ἴπποκράτην ἱατροὶ εἶχον ἰδικίτερα φαρμακεία, ἱατρεῖα καλούμενα, ἐν οἷς ἐξετέλου χειρουργικὰς ἐργασίας καὶ ἐπόλων φάρμακα· οἱ δὲ τῆς ἐποχῆς ἐ εἰνης ῥιζοτόμοι ἐνησχολοῦντο μετὰ τῶν φαρμάκων παρασκευὰς διδαχθέντες παρὰ τῶν τότε ἱατρῶν τὴν συλλογὴν καὶ χρησιμοποίησιν τῶν φαρμακευτικῶν φυτῶν. Τινὲς τῶν ῥιζοτόμων τούτων ὡς λ. χ. Τροχίας ὁ ἐκ Μαντινείας, ὁ Εὐδαμος καὶ τινες ἄλλοι διεκρίθησαν ἰδίως διὰ τὰς βοτανικὰς των γνῶσεις συγγράψαντες μάλιστα καὶ τινὰ περὶ φυτολογίας. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς δὲ τοῦ Ἀριστοτέλους περίπου 350 π. Χ. ἐκλήθησαν οἱ ῥιζοτόμοι οὗτοι φαρμακοπῶλαι, ὄνομα ὅπερ ἔλαβε καὶ αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης βραδύτερον παρὰ τοῦ Ἐπικούρου, καθότι ἐνησχολεῖτο καὶ οὗτος κατὰ τὴν νεότητά του εἰς τὴν συλλογὴν καὶ πώλησιν φαρμακευτικῶν φυτῶν.

Κατὰ τοὺς χρόνους τῶν κατακτήσεων τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου ἐν Ἰνδίας, Περσίᾳ καὶ Αἰγύπτῳ 300 περίπου π. Χ., ἤβησε τὸ ποσὸν τῶν ἐγνωσμένων φαρμάκων διὰ πολλῶν νέων καὶ ἐγκαθηδύθη ἐπὶ τῆς βασιλείας τῶν Πτολεμαίων ἱατρικὸν σχολεῖον ἐν Ἀλεξανδροῖᾳ ἐν τῷ τότε κέντρῳ τοῦ ἐμπορίου, τῆς ναυτιλίας καὶ τῶν ἐπιστημῶν· ἐπεκτάθησαν αἱ γνῶσεις τῆς ἱατρικῆς, ἥτις